

Obsah

Předmluva	1
Úvod	2
Literatura	3
1. Mechanické systémy s diskrétními prvky	4
1.1 Pohybové rovnice lineárních diskrétních systémů	4
1.2 Systém autonomní netlumený	5
1.2.1 Vlastní čísla a vlastní vektory	6
1.2.2 Ortogonálnost vlastních vektorů	7
1.3 Rayleighův princip	8
1.4 Matice tuhosti a matice poddajnosti	9
1.5 Vynucené kmitání	10
1.5.1 Výpočet ustáleného harmonického kmitání v reálné proměnné	10
1.5.2 Výpočet ustáleného harmonického kmitání v komplexní proměnné	11
1.6 Hlavní souřadnice	12
2. Experimentální modální analýza a analýza tvaru pohybu	14
2.1 Základy modální analýzy	14
2.2 Měřicí metody	15
2.3 Příklady aplikace modální analýzy	17
2.4 Analýza tvaru pohybu mechanické struktury	21
2.5 Vyšetření ohybových čar motoru	24
3. Torzní systémy	27
3.1 Pohybové rovnice obecně větveného torzního systému	27
3.2 Torzní řetězce	33
3.2.1 Vynucené kmitání torzního řetězce	33
3.2.2 Vlastní frekvence torzního řetězce	34
3.3 Torzní systémy s převody	36
3.4 Pružné spojky v torzních systémech	39
4. Ladění torzních systémů	42
4.1 Ladicí podsystémy	42
4.2 Jednoduché systémy dynamických tlumičů	43
4.2.1 Dynamický tlumič s pružným a tlumícím členem v paralelním propojení	44
4.2.2 Dynamický tlumič s pružným a tlumícím členem v sériovém propojení	45
5. Optimalizace parametrů jednoduchých dynamických tlumičů	47
5.1 Základní systémy o více stupních volnosti s dynamickými tlumiči torzních kmitů	47
5.2 Základní systém o jednom stupni volnosti s jednoduchými tlumiči	51
5.2.1 Tlumič s pružným a tlumícím členem v paralelním propojení	53
5.2.2 Tlumič s pružným a tlumícím členem v sériovém propojení	55
5.2.3 Tlumič s vazbou tlumícím členem	56
5.3 Porovnání základních charakteristik jednoduchých dynamických tlumičů	57

6. Konstrukční realizace dynamických tlumičů	64
6.1 Silikonové tlumiče	64
6.1.1 Vlastnosti silikonových olejů při střídavém namáhání smykem	64
6.1.2 Výpočet silikonového tlumiče s uvážením elastických vlastností silikonových olejů	65
6.2 Pryžové tlumiče	67
6.3 Silikonový tlumič s pružnou vazbou se základním systémem	69
6.4 Porovnání vlivu různých typů dynamických tlumičů na spektrum torzních kmitů klikového hřídele	72
7. Kyvadlové eliminátory	76
7.1 Konstrukční řešení	79
8. Uložení strojů	83
8.1 Kinetická a potenciální energie blokového základu	83
8.2 Střed pružnosti a hlavní osy pružnosti	88
8.3 Kmitání základových bloků	90
8.4 Uložení hnacích agregátů vozidel	93
8.5 Pružná lůžka s integrovaným hydraulickým tlumením	98
9. Základy dynamiky kontinua	100
9.1 Podélné kmitání tyčí	100
9.1.1 Volné kmitání	100
9.1.2 Šíření postupné vlny	103
9.1.3 Vynucené kmitání	104
9.2 Torzní kmitání hřídelů	105
9.3 Ohybové kmitání nosníků	106
9.4 Krouživé kmitání hřídele	109
9.5 Kmitání membrány	109
10. Vybrané příkazy programu ANSYS	112
10.1 Struktura příkazů	112
10.2 Příprava dat - preprocessing	112
10.2.1 Volba typu analýzy a typu prvku, modul ETYPE	112
10.2.2 Zadání materiálových hodnot, modul MATER	113
10.2.3 Zadání konstant, modul RCON	115
10.2.4 Souřadnicové systémy, modul CDSYS	116
10.2.5 Zadání uzlů, modul NODE	118
10.2.6 Zadání prvků, modul ELEM	121
10.2.7 Grafické znázornění, modul PLOT	125
10.2.8 Zatížení a okrajové podmínky, modul LOAD	126
10.2.9 Teploty v uzlech, modul NTEMP	128
10.2.10 Třídění prvků, modul ORDER	129
10.2.11 Zadání tlaku na prvek, modul EPRESS	130
10.2.12 Teploty prvků, modul ETEMP	131
10.2.13 Zachování dat, modul MISC	131
10.3 Zpracování výsledků - postprocessing	132
10.3.1 Načtení výsledků, modul DEFINE	132
10.3.2 Třídění dat, modul SORT	134
10.3.3 Tisk výsledků, modul PRINT	135
10.3.4 Grafické znázornění výsledků, modul PLOT	135
10.3.5 Souřadnicové systémy, modul CDSYS	136

10.3.6 Výpočty a superpozice, modul CALC	136
10.3.7 Superpozice zátěžných stavů, modul LCCALC	137
10.3.8 Zachování dat, modul MISC	138
10.4 Výběrový modul	138
11. Knihovna prvků programu ANSYS	141
11.1 Prutový prvek STIF1	141
11.2 Nosníkový prvek STIF3	142
11.3 Rotačně symetrická kuželovitá skořepina STIF11	144
11.4 Diskrétní pružinový prvek STIF14	145
11.5 Bodové těleso STIF21	146
11.6 Matice STIF27	146
11.7 Rovinný prvek STIF42	146
11.8 Kuželovitý nosník STIF54	148
11.9 Deskový prvek STIF63	149
12. Popis interaktivního prostředí programu ANSYS	152
13. Příklady řešené programem ANSYS	161
14. Matematické procedury pro Turbo Pascal	189